Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 23.04.2025 www.osw.waw.pl

Wzajemne oskarżenia o nieprzestrzeganie rozejmu. 1155. dzień wojny

Krzysztof Nieczypor, Piotr Żochowski

Sytuacja na froncie

19 kwietnia Władimir Putin ogłosił rozejm wielkanocny, który miał obejmować wstrzymanie wszelkich działań wojennych od godziny 18.00 19 kwietnia do północy między 20 a 21 kwietnia. Oświadczył, że oczekuje, iż Ukraina pójdzie za przykładem Rosji i dołączy do rozejmu. Propozycja przywódcy została sformułowana w reakcji na zapowiedzi prezydenta USA Donalda Trumpa i sekretarza stanu Marca Rubia dotyczące zaprzestania przez Stany Zjednoczone dalszych prób negocjowania porozumienia pokojowego między Moskwą a Kijowem, jeśli w ciągu następnych dni nie pojawią się wyraźne sygnały, że jest ono możliwe.

Prezydent Wołodymyr Zełenski poinformował, że w ciągu 30-godzinnego rozejmu wróg naruszył wstrzymanie ognia niemal 3 tys. razy oraz dokonał 96 szturmów piechoty na różnych odcinkach frontu i 950 ataków dronami. Z kolei Putin powiadomił, że w tym czasie Ukraińcy naruszyli zawieszenie broni 5 tys. razy i przeprowadzili 100 uderzeń z użyciem bezzałogowców.

W ciągu ostatniego tygodnia walki toczyły się na całej linii frontu, a obszarem ich największego wzmożenia był kierunek pokrowski i okolice trasy do Konstantynówki w obwodzie donieckim. Według głównodowodzącego armii ukraińskiej generała Ołeksandra Syrskiego na południe od Pokrowska (w rejonie miejscowości Udaczne, Kotłyne i Szewczenko) obrońcy skutecznie kontratakują. Agresor natomiast wyparł ich z okolic wsi Sucha Bałka i Kałynowe, położonych obok drogi prowadzącej do Konstantynówki – ważnego węzła logistycznego. Zgodnie z doniesieniami strony ukraińskiej najeźdźcy zintensyfikowali użycie dronów, które wcześniej najprawdopodobniej wykorzystywali w obwodzie kurskim. Siły rosyjskie poczyniły też postępy w kierunku Łymanu, gdzie zajęły Kateryniwkę, a także na kierunku zaporoskim w rejonie miasta Kamieńskie. Według szefa Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych FR Walerija Gierasimowa udało im się wyprzeć przeciwnika z niemal całego obwodu kurskiego. Kijów twierdzi, że oddziały ukraińskie wciąż bronią się w rejonie przygranicznym na południe od miejscowości Olesznia i Gujewo.

Rosyjskie ataki powietrzne

18 kwietnia zakończyło się trwające 30 dni obustronne moratorium na ataki powietrzne na infrastrukturę energetyczną. Rzecznik MSZ Ukrainy Heorhij Tychy oznajmił, że od 25 marca do 16 kwietnia siły rosyjskie naruszyły tzw. rozejm energetyczny ponad 30 razy. W ciągu ostatniego dnia jego obowiązywania odnotowano trzy incydenty – związane z uszkodzeniem transformatorów w obwodzie mikołajowskim i na obrzeżach Chersonia oraz linii przesyłowej w obwodzie połtawskim.

Agresor przeprowadził zmasowane ataki dronowe na Odessę (16, 19, 21 i 22 kwietnia), Dniepr (16 kwietnia), Mikołajów (17 kwietnia), Sumy (18 kwietnia), Zaporoże (19 kwietnia), Połtawę i Charków (22 kwietnia). Użył bomb kierowanych w atakach powietrznych na Chersoń (16 kwietnia), Izium (16 i 19 kwietnia), Dniepr (18 kwietnia) i Zaporoże (21 kwietnia). Również 21 kwietnia rosyjskie rakiety spadły na rejony mieszkalne Mikołajowa, zaś trzy dni wcześniej rakiety balistyczne uderzyły w jedną z dzielnic mieszkaniowych Charkowa. W wyniku ataku jedna osoba zginęła, a 113 zostało rannych. 23 kwietnia w miejscowości Marganiec w obwodzie dniepropetrowskim bezzałogowce trafiły w autobus z pracownikami jednego z przedsiębiorstw. Zginęło co najmniej dziewięć osób, a 42 zostały ranne.

Ukraińskie operacje przeciw Rosji

22 kwietnia doszło do eksplozji w jednym z największych składów amunicji Ministerstwa Obrony FR – 51 Arsenale Głównego Zarządu Rakietowego i Artyleryjskiego położonym w pobliżu wsi Barsowo w obwodzie włodzimierskim. Według dostępnych danych w magazynie mogło znajdować się ponad 100 tys. ton amunicji, w tym rakiety Iskander i Toczka-U oraz pociski do systemów S-300, S-400, Grad, Smiercz i Huragan. Ukraińskie władze nie potwierdziły do tej pory udziału w ataku, zaś rosyjski resort obrony poinformował, że eksplozja była skutkiem „naruszenia zasad bezpieczeństwa podczas obchodzenia się z materiałami wybuchowymi". Ministerstwo Sytuacji Nadzwyczajnych FR ogłosiło stan wyjątkowy w rejonie kirżackim, gdzie znajduje się arsenał, a lokalne władze – ewakuację kilku okolicznych miejscowości.

16 i 17 kwietnia ukraińskie siły zbrojne przeprowadziły atak dronami na obiekty wojskowe 112 Gwardyjskiej Brygady Rakietowej Armii Rosyjskiej w mieście Szuja w obwodzie iwanowskim – uszkodzeniu uległ budynek koszarowy. Według strony ukraińskiej jednostka ta miała być odpowiedzialna za zbrodnicze uderzenia rakietowe na Sumy w Niedzielę Palmową 13 kwietnia.

19 kwietnia ukraińskie lotnictwo dokonało uderzenia na obiekty wojskowe wroga w miejscowości Tiotkino w obwodzie kurskim, które miały służyć wyposażaniu i uruchamianiu dronów rozpoznawczych oraz szkoleniu ich pilotów. Sztab Generalny Sił Zbrojnych Ukrainy powiadomił o zlikwidowaniu 20 operatorów bezzałogowców.

Zachodnie wsparcie dla Ukrainy

17 kwietnia Niemcy zaktualizowali listę dostarczonej Ukrainie pomocy wojskowej. Kijów miał otrzymać: 66 pojazdów opancerzonych MRAP, amunicję do czołgów Leopard 2, 38 tys.

sztuk amunicji do samobieżnych dział przeciwlotniczych Gepard, pociski do systemów obrony powietrznej IRIS-T, trzy kołowe samobieżne systemy artyleryjskie Zuzana 2 (we współpracy z Danią i Norwegią), 27 tys. pocisków 155 mm, 1 tys. pocisków 122 mm, 70 bezzałogowych statków powietrznych VECTOR z częściami zamiennymi, 150 bezzałogowych statków powietrznych HF-1, 10 bezzałogowych dronów nawodnych, sześć opancerzonych pojazdów ewakuacyjnych Bergepanzer 2 z częściami zamiennymi oraz cztery pojazdy do rozminowywania.

Potencjał militarny Ukrainy

Ukraiński resort obrony poinformował 16 kwietnia, że **w latach 2024–2025 Agencja Zamówień Obronnych zawarła umowy z 76 krajowymi wytwórcami dronów** i przeznaczyła na ten cel ponad 104 mld hrywien (ok. 2,5 mld dolarów). Poza tym uruchomiono rządowy program grantowy, oferujący producentom do 8 mln hrywien (ok. 200 tys. dolarów) na zakup sprzętu i komponentów pod warunkiem spełnienia wymogów przejrzystości i braku powiązań z agresorem.

19 kwietnia na granicy z Białorusią doszło do kolejnej wymiany jeńców w formule 246 na 246. Strona rosyjska przekazała dodatkowo 31 osób wymagających hospitalizacji. Przeważająca część uwolnionych to młodzi ludzie, urodzeni w obecnym stuleciu. Łącznie od marca 2022 r. na Ukrainę powróciły z niewoli 4552 osoby.

22 kwietnia Gabinet Ministrów Ukrainy zatwierdził procedurę tworzenia centrów kształcenia obywateli na rzecz Narodowego Ruchu Oporu, opracowaną przez Ministerstwo Obrony Narodowej we współpracy z Biurem Prezydenta. Do ich zadań należeć będzie przygotowanie jak największej liczby mieszkańców do stawiania oporu z bronią w ręku, kształtowanie postaw patriotycznych oraz nauka umiejętności praktycznych niezbędnych do obrony kraju. Ośrodki powstaną we wszystkich obwodach, a ich finansowanie zapewnią władze lokalne i przedsiębiorstwa. Instruktorami zostaną głównie weterani, a szkolenia będą oparte na programach uwzględniających specyfikę regionalną. Decyzja o powołaniu centrów szkoleniowych świadczy o tym, że władze uznają scenariusz szybkiego zakończenia konfliktu zbrojnego za mało prawdopodobny i kontynuują przedsięwzięcia mające wzmocnić własny potencjał militarny.

Potencjał militarny Rosji

16 kwietnia Agencja Reutera podała, że **od września 2023 r. do marca 2025 r. Korea Północna dostarczyła Rosji od 4 do 6 mln pocisków artyleryjskich**. Ich transport odbywał się drogą morską i kolejową, m.in. z wykorzystaniem rosyjskich statków, które przewiozły blisko 16 tys. kontenerów z portu Rajin do rosyjskiego portu Wostocznyj na Dalekim Wschodzie. Oprócz pocisków artyleryjskich (głównie kalibru 122 mm i 152 mm) Pjongjang przekazał Moskwie wieloprowadnicowe wyrzutnie rakietowe, samobieżne stanowiska artyleryjskie oraz rakiety balistyczne.

Prezydent Zełenski kontynuuje krytykę władz chińskich – oskarża je o udzielanie FR wsparcia wojskowego. Po zarzutach z 8 kwietnia, że w rosyjskim wojsku służy co najmniej

155 obywateli ChRL, 17 kwietnia oświadczył, iż Pekin dostarcza Moskwie amunicję artyleryjską i proch strzelniczy oraz wspiera produkcję zbrojeniową na terytorium FR. Podkreślił też, że przywódca Xi Jinping zapewniał, iż Chiny nie będą dostarczały broni agresorowi. 22 kwietnia wiceminister spraw zagranicznych Ukrainy Jewhen Perebyjnis podczas spotkania z ambasadorem ChRL Ma Shengkunem podkreślił, że udział obywateli tego państwa w działaniach wojennych po stronie rosyjskiej, a także zaangażowanie chińskich firm w produkcję wojskową w FR budzą poważne zaniepokojenie i stoją w sprzeczności z duchem partnerstwa między Kijowem a Pekinem. Dodał, że dowody potwierdzające te fakty zostały przekazane stronie chińskiej przez ukraińskie służby specjalne. W związku z tym strona ukraińska wezwała władze ChRL do podjęcia działań mających na celu zaprzestanie wspomagania Rosji w agresji.

Otwarta krytyka pod adresem władz chińskich stanowi próbę wymuszenia na Pekinie jednoznacznej deklaracji, że strategiczna współpraca z Moskwą nie obejmuje wsparcia wojskowego wpływającego bezpośrednio na sytuację na froncie ukraińskim.

Wypowiedzi Zełenskiego spotkały się z dementi chińskiego MSZ. 18 kwietnia odrzuciło ono oskarżenia prezydenta, uznając je za „bezpodstawne", a rzecznik resortu Lin Jian zapewnił, że ChRL nigdy nie dostarczyła śmiercionośnej broni żadnej ze stron „kryzysu ukraińskiego" i ściśle kontrolowała eksport produktów podwójnego zastosowania. **Niewykluczone, że zirytowany tą narracją Pekin może ograniczyć eksport dronów na Ukrainę.** 22 kwietnia Państwowa Służba Celna Ukrainy podała, że w okresie od stycznia do marca br. Kijów sprowadził 127,8 tys. cywilnych bezzałogowych statków powietrznych o wartości 371,3 mln dolarów. Chiny pozostają ich głównym dostawcą – zapewniają 98% importowanych maszyn i komponentów do nich.

